

Що таке

тест

на ВІЛ

і навіщо він потрібен?

Епідемія ВІЛ-інфекції в Україні

У списку країн, що лідирують за темпами росту епідемії ВІЛ/СНІДу, Україна займає одне з перших місць. Згідно з офіційними даними, за період 1987 — вересень 2016 в Україні офіційно зареєстровано 292 153 випадків ВІЛ-інфекції серед громадян України, в тому числі 90 103 випадків захворювання на СНІД і 40 555 смертей від захворювань, обумовлених СНІДом. Однак, на думку міжнародних експертів, лише кожен четвертий з людей, що живуть з ВІЛ в Україні, пройшов тест на ВІЛ і знає про свій ВІЛ-позитивний статус.

Незважаючи на те, що значна частка випадків ВІЛ-інфікування в Україні припадає на споживачів ін'єкційних наркотиків, з кожним роком збільшується відсоток передачі вірусу при сексуальних контактах — зараз це вже більше половини нових випадків.

Шляхи передачі ВІЛ

Існує лише декілька способів передачі ВІЛ-інфекції:

- при сексуальних контактах без презерватива;
- через спільне або повторне використання шприців і голочок при вживанні наркотиків, медичних маніпуляціях, пірсингу і нанесенні татувань;
- від ВІЛ-позитивної матері дитині під час вагітності, пологів або годування грудьми.

Всупереч чуткам і побоюванням, ВІЛ не передається через:

- укуси комах;
- спільні рушники і кухонне начиння;
- спільне використання ванни, басейну, туалету, душу;
- поцілунки (якщо немає сильної кровотечі з ясен).

Пам'ятай:

більшість симптомів, що з'являються при ВІЛ-інфекції та СНІДі, нагадують симптоми інших захворювань. Визначити, чи є в твоєму організмі ВІЛ, можна тільки за результатами тесту на ВІЛ.

**Регулярне тестування на ВІЛ —
необхідність для кожного,
хто веде активне сексуальне життя.**

Одні тести, дешевші, визначають наявність в крові антитіл до вірусу і робляться «експрес-методом» через забір крові з пальця. Ці експрес-тести дозволяють проводити тестування практично в «польових» умовах і дізнатися результат за 10–15 хвилин.

Інші тести, дорожчі і надійніші, проводяться через забір крові з вени в умовах медичного закладу методом ІФА — імунно-ферментного аналізу. В цьому випадку результату потрібно чекати 3–4 дні, зате точність цього методу вища, ніж у експрес-тестів.

Як підготуватись до тестування

Тестування на ВІЛ має проводитися безкоштовно і, за твоїм бажанням, анонімно (без вказівки паспортних даних). До і після тесту ти можеш отримати професійну консультацію фахівця. Психолог у доброзичливій атмосфері пояснить тобі процедуру тестування, розповість про шляхи передачі ВІЛ та відповідь на твої питання, в тому числі — про ризики інфікування при тих чи інших сексуальних практиках.

Готовий до тестування?

Якщо після бесіди ти будеш готовий пройти тестування, у тебе візьмуть кров для аналізу. Залежно від методу, ти дізнаєшся свій результат практично відразу (експрес-тестування) або через декілька днів (методом ІФА).

Консультант не має права розголошувати інформацію, яку отримає від тебе, так само як і результати твого тесту на ВІЛ. Українське законодавство передбачає кримінальну відповідальність не лише за розголошення таємниці діагнозу, але і за розголошення самого факту тестування на ВІЛ (ст. 132 КК України).

Що означає результат тесту на антитіла до ВІЛ?

Якщо результат тесту негативний, це означає, що в твоїй крові антитіла до ВІЛ не виявлені. Якщо за останні 3–6 місяців перед здачею крові на аналіз у тебе не було ризику інфікування, то можеш бути впевненим в тому, що не інфікований ВІЛ.

Якщо у тебе був незахищений секс, варто почекати хоча б 3–6 місяців перед тим, як пройти тест. Для вироблення антитіл до ВІЛ організму потрібен час — цей термін називається «періодом вікна». Тестування в цей час може показати негативний результат навіть при наявності вірусу в організмі.

Якщо результат тесту позитивний, це означає, що в твоїй крові виявлені антитіла до ВІЛ. Їх наявність може бути обумовлена як ВІЛ-інфекцією, так і присутністю в організмі інших хронічних інфекцій або онкологічних захворювань (в цьому випадку результат називають хибно-позитивним).

Щоб виключити помилку в постановці діагнозу, тобі потрібно буде пройти уточнюючий аналіз у СНІД-центрі. Поставити діагноз «ВІЛ-інфекція» лікар може лише за результатами додаткових аналізів. В цьому випадку, при необхідності, ти зможеш отримати необхідне лікування, яке істотно поліпшить твоє здоров'я і продовжить життя, — антиретровірусну терапію (АРТ).

Лікування ВІЛ-інфекції в Україні безкоштовне!

Позитивний результат НЕ означає, що:

- у тебе СНІД;
- ти обов'язково захворієш на СНІД (більшість ВІЛ-позитивних людей живуть багато років, не відчуючи проблем зі здоров'ям);
- тобі відразу ж доведеться приймати безліч ліків.

Наявність ВІЛ-інфекції в організмі зовсім не означає, що твоє життя закінчене. Дотримуючись певного режиму, піклуючись про своє здоров'я і приймаючи необхідні ліки, ти зможеш прожити довге, повноцінне життя.

Часто ми вигадуємо різні причини, щоб відкласти тестування «на потім», запевняючи себе: менше знаєш — краще спиш. Це помилкова тактика кшталт страусиної — ховати голову в пісок при появі небезпеки.

Які страхи змушують тебе відкласти тестування?

Якщо ти боїшся здавати кров з вени, можна пройти експрес-тест. В цьому випадку кров береться з пальця.

Ти боїшся зустріти у лікаря когось зі своїх знайомих? Похід до лікаря свідчить лише про те, що ти дбаєш про своє здоров'я. До того ж, ти можеш попередньо зателефонувати до Кабінету довіри і дізнатися, коли там буває найменше відвідувачів.

Ти боїшся інфікуватися під час здачі крові? Збір крові здійснюється стерильним одноразо-

вим інструментом. Ти сам зможеш простежити, як лікар при тобі розкриє упаковку шприца.

Ти боїшся дізнатися що інфікований ВІЛ? Якщо в твоєму організмі є ВІЛ-інфекція, вона все одно дасть про себе знати — рано чи пізно. Але чим пізніше буде поставлений діагноз, тим складніше буде зберегти твоє здоров'я і навіть життя.

Ти боїшся ускладнень для здоров'я або змін в своєму робочому графіку, якщо доведеться приймати антиретровірусну терапію? Фахівці допоможуть тобі визначити ліки, які підходять саме тобі, і режим їх прийому — так, щоб це не відбивалося на твоїх щоденних планах.

© Альянс громадського здоров'я, 2016.
Поширюється безкоштовно. Тираж 10 000 екз.

Текст: Стас Науменко

Наукова редакція: Ганна Бацюра, кандидат медичних наук, Національна медична академія післядипломної освіти ім. П.Л. Шупіка.

Верстка: Катерина Косьміна

Видання підготовлене в рамках програми «Інвестиції заради впливу на епідемії туберкульозу і ВІЛ-інфекції», за підтримки Глобального фонду для боротьби зі СНІДом, туберкульозом та малярією.

Альянс
громадського здоров'я

**За цими адресами
ти можеш анонімно та безплатно
здати аналіз на ВІЛ**

**Національна лінія телефону довіри
з проблем ВІЛ/СНІД:
0-800-500-451
(безкоштовно, цілодобово).**